

วารสารธรรมเพื่อชีวิต Journal of Dhamma for Life

(Peer-reviewed & Open Access Journal)

ปีที่ 32 ฉบับที่ 2 (เมษายน - มิถุนายน 2569)

VOLUME 32 NO. 2 (APRIL- JUNE 2026)

Original photoshoot by Journal of Dhamma for Life

INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

วัตถุประสงค์ของวารสาร (Aims of the Journal)

วารสารธรรมเพื่อชีวิตเป็นวารสารวิชาการมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อเผยแพร่สาระธรรมของมูลนิธิพุทธศาสนศึกษา 2) เพื่อพัฒนาวารสารให้มีคุณภาพทางด้านวิชาการและเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) 3) เพื่อเป็นวารสารที่ได้มาตรฐานสำหรับตีพิมพ์ผลงานของสมาชิกมูลนิธิและบุคคลทั่วไป

ขอบเขตเนื้อหาการตีพิมพ์ (Scope of the Journal)

ขอบเขตเนื้อหาที่วารสารเปิดรับ ได้แก่ 1) ด้านพระพุทธศาสนา 2) ด้านปรัชญา ภาษา ศิลปวัฒนธรรม 3) ด้านรัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ นิติศาสตร์ 4) ด้านเศรษฐศาสตร์ บริหารธุรกิจ 5) ด้านศึกษาศาสตร์ ครุศาสตร์ รวมถึงสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

รูปแบบการการตีพิมพ์ (Process of Publication)

กองบรรณาธิการให้ความสำคัญต่อกระบวนการจัดทำวารสาร ตั้งแต่การคัดเลือกบทความ การประเมินคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยอย่างน้อยบทความละ 3 ท่าน ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาการ โดยเป็นการประเมินในรูปแบบการปกปิดชื่อผู้ประเมินและผู้เขียน (Double-blind Peer Review) และบทความต้นฉบับต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากกองบรรณาธิการหรือผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น

ภาษาที่รับตีพิมพ์ (Languages)

ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ

การกำหนดตีพิมพ์ (Publication Frequency)

กำหนดเผยแพร่ปีละ 4 ฉบับ (ราย 3 เดือน)

ฉบับที่ 1 มกราคม-มีนาคม

ฉบับที่ 2 เมษายน-มิถุนายน

ฉบับที่ 3 กรกฎาคม-กันยายน

ฉบับที่ 4 ตุลาคม-ธันวาคม

กองบรรณาธิการ

บรรณาธิการ

พระครูปลัดโชติพัฒน์ อาจารย์สุโภ, ผศ.ดร. มุลนิธิพุทธศาสนศึกษา วัดบูรณศิริมัตยาราม

กองบรรณาธิการ

พระครูศรีสุทธธัชชากร, ดร. มุลนิธิพุทธศาสนศึกษา วัดบูรณศิริมัตยาราม

พระมหาวิรัชชัย วีระชัย มุลนิธิพุทธศาสนศึกษา วัดบูรณศิริมัตยาราม

รศ. ดร.บุญร่วม คำเมืองแสน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

รศ. ดร.สุชุมพงค์ ชาญนวงศ์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก

ผศ. ดร.สมบุญ วัฒนนะ วิทยาลัยศาสนศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล

ผศ. ดร.สุณี เวชประสิทธิ์ คณะพยาบาลศาสตร์และการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช

ผศ. ดร.ฉัตรวิรัช องค์กรงห วิทยาลัยนวัตกรรมการสังคม มหาวิทยาลัยรังสิต

ดร.พนัชนพพรณ โพธิสธรวรางกูร สมาคมสุขภาพจิตแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

อ. ดร.เพ็ญศรี บางบอน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยชินวัตร

อ. ดร.ประภาส แก้วเกตุพงษ์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

อ. ดร.สุรัชย์ พุดชู คณะศาสนาและปรัชญา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ผศ.จรงค์ ศุภกิจเจริญ มุลนิธิพุทธศาสนศึกษา วัดบูรณศิริมัตยาราม

อ.แม่ชีเนตรนภา สุทธิรัตน์, ดร. คณะศาสนาและปรัชญา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ฝ่ายประสานงานและจัดการ

ดร.สิริพร คลองชีพ นักวิชาการอิสระ

ฝ่ายกฎหมาย

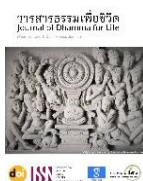
นายเกริกชัย สัมเขียวหวาน มุลนิธิพุทธศาสนศึกษา วัดบูรณศิริมัตยาราม

ฝ่ายออกแบบปกและจัดรูปเล่ม

พระมหาวิรัชชัย วีระชัย มุลนิธิพุทธศาสนศึกษา วัดบูรณศิริมัตยาราม

อ. ดร.สุรัชย์ พุดชู คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

9.	An Analytical Study of the Characteristics of a Virtuous Person Based on the Principle of the Six Directions Chamlong Nuchanong ^{1*} , Phamaha Suporn Rakkhitedhammo Puangklang ² , & Benjamas Suwannawong ³	107-125
10.	The Influence of Accounting Professional Skills and Adaptation in the Digital Era on Job Performance and Success of Accountants in the Department of Land Transport Nutwara Ketburana ^{1*} , & Porntiwa Saengkhiew ²	126-141
11.	The Mentoring Model through Community of Learning Processes to Enhance Research Capabilities in the Classroom of Wat Intharam School "Kovit Intharathorn" Supattra Kochasan ^{1*}	142-158
12.	Integrating the Concept of Spatial Social Innovation with the BCG Economy to Revitalize the Grassroots Economy through Bamboo Jarunun Ungbhakorn ^{1*} , & Chatwarun Angasinha ²	159-174
13.	The Guideline of Four Iddhipada Development in Bodhipakkhiyadhamma Principle for Enlightenment Phrakrupaladpairaj Katasaro SukKli ^{1*} , & Viroj Koomkrong ²	175-187
14.	Legal Problems Regarding Waste Management in Local Thawit Boonyachak ¹ , & Samarn Thungthongtawee ^{2*}	188-206
15.	The Competencies of School Administrator and the Academic Affairs Administration in Schools Under Suphanburi Primary Educational Service Area Office 3 Kanit Jensiriwong ^{1*} , & Saisuda Tiacharoen ²	207-228
16.	China–Thailand Mutual Visa Exemption as a Driver of Inbound Tourism: A Multi-segment Socioeconomic Analysis Zhang Xin ^{1*}	229-240
17.	Guidelines for Applying the Sekhiyavatta principle to Enhance Thai Etiquette Values Phrakhrubaidika Somphong Anubhaddo Paongdang ^{1*} , & Viroj Koomkrong ²	241-253

วารสารธรรมเพื่อชีวิต

JOURNAL OF DHAMMA FOR LIFE

ISSN: 2822-048X

<https://soo8.tci-thaijo.org/index.php/dhammalife/index>

Original Research Article

The Influence of Accounting Professional Skills and Adaptation in the Digital Era on Job Performance and Success of Accountants in the Department of Land Transport

ทักษะทางวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลและการปรับตัวที่ส่งผลต่อสมรรถนะและความสำเร็จในการทำงานของพนักงานบัญชี กรมการขนส่งทางบก

Nutwara Ketburana^{1*}, & Porntiwa Saengkhiew²

ณัฐวรา เกตบุรณะ^{1*}, & พรทิwa แสงเขียว²

ARTICLE INFO

Name of Author & Corresponding Author: *

1. Nutwara Ketburana*

ณัฐวรา เกตบุรณะ

Sripatum University, Thailand.

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

Email: nutwara.keb@spumail.net

2. Porntiwa Saengkhiew

พรทิwa แสงเขียว

Sripatum University, Thailand.

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

Email: porntiwa.sa@chonburi.ac.th

คำสำคัญ:

นักบัญชียุคดิจิทัล, สมรรถนะนักบัญชี, ทักษะนักบัญชี

Keywords:

Accountants in the Digital Age, Accountant Competency, Accountant Skills

Article history:

Received: 14/08/2025

Revised: 02/10/2025

Accepted: 01/12/2025

Available online: 28/02/2026

How to Cite:

Ketburana, N. & Saengkhiew, P. (2026). The Influence of Accounting Professional Skills and Adaptation in the Digital Era on Job Performance and Success of Accountants in the Department of Land Transport. *Journal Dhamma for Life*, 32(2), 126-141.

ABSTRACT

This research aims to 1) study the digital accounting skills that affect the work performance of accountants at the Department of Land Transport, 2) study the digital accounting skills that affect the success of accountants at the Department of Land Transport, 3) study the adaptability of accountants that affect work performance, and 4) study the adaptability of accountants that affect the success of accountants at the Department of Land Transport. The study was conducted on a sample of 200 accountants at the Department of Land Transport.

This research applied a quantitative research method by using questionnaires as the research instrument to collect data. Statistics used in this study consisted of frequency, percentage, mean, and standard deviation. The study found that the majority of the sample were women, aged between 31 and 40 years, holding a bachelor's degree, with work experience between 6 and 10 years, and accounting experience between 1 and 5 years. The factors of digital accounting skills that affect the work performance of accountants include professional knowledge and competence, while those affecting work success include the application of technology, problem analysis and solving, professional ethics, competence, language skills, and accounting-related laws, all statistically significant at the 0.05 level.

ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย
Thai-Journal Citation Index Centre

<https://soo8.tci-thaijo.org/index.php/dhammalife/index>

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาทักษะทางวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อสมรรถนะในการทำงานของพนักงานบัญชี กรมการขนส่งทางบก 2) เพื่อศึกษาทักษะทางวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำงานของพนักงานบัญชี กรมการขนส่งทางบก 3) เพื่อศึกษาการปรับตัวของนักบัญชีที่ส่งผลต่อสมรรถนะในการทำงาน และ 4) เพื่อศึกษาการปรับตัวของนักบัญชีส่งผลต่อความสำเร็จในการทำงานของพนักงานบัญชี กรมการขนส่งทางบก ศึกษาในกลุ่มพนักงานบัญชี กรมการขนส่งทางบก จำนวน 200 คน งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติที่แสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นหญิง มีช่วงอายุระหว่าง 31 – 40 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอายุงานระหว่าง 6 – 10 ปี และมีประสบการณ์ทางบัญชี 1 – 5 ปี โดยปัจจัยทักษะทางวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อสมรรถนะในการทำงานของนักบัญชี ได้แก่ ความรู้ทางวิชาชีพ และความรู้ความสามารถ ส่วนส่งผลต่อความสำเร็จในงาน ได้แก่ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา จรรยาบรรณวิชาชีพ ความรู้ความสามารถ ทักษะการใช้ภาษา และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทนำ

ปัจจุบันเทคโนโลยีถือเป็นส่วนสำคัญอย่างมาก เพราะสถานการณ์จำต้องอาศัยข้อมูลสารสนเทศมาเป็นส่วนประกอบในการตัดสินใจ และจำต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญทางด้านต่าง ๆ มาประกอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลสารสนเทศ อีกทั้งไม่ว่าจะภาครัฐหรือเอกชน ก็ล้วนแต่ให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะงานในยุคดิจิทัลซึ่งเป็นยุคแห่งเทคโนโลยีที่มีความก้าวหน้าอย่างก้าวกระโดด การติดต่อสื่อสาร รวมทั้งการพัฒนาเทคโนโลยีที่เกี่ยวกับระบบอัตโนมัติจากอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความฉลาดในการทำงานเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ทั้งธุรกิจและภาครัฐ หันมาให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีและสารสนเทศมากยิ่งขึ้น ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีนั้น เป็นแนวโน้มก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม จึงกลายเป็นแรงขับเคลื่อนหลักให้กับกลุ่มผู้ประกอบการต่าง ๆ และมีการพัฒนารูปแบบในการดำเนินธุรกิจ ทำให้การดำเนินงานในรูปแบบเดิม ไม่เพียงพอต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ การนำเทคโนโลยีดิจิทัลต่าง ๆ เข้ามาในการดำเนินงานจึงกลายเป็นตัวแปรสำคัญสำหรับการเปลี่ยนแปลง และเป็นส่วนสำคัญในการกำหนดขีดความสามารถในการแข่งขันได้อีกด้วย และเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ผู้ให้บริการอย่างภาครัฐและเอกชนก็ย่อมต้องเปลี่ยนแปลงด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะในระบบของการบริการทางการเงิน ก็ย่อมต้องเปลี่ยนแปลงด้วยเช่นกัน ดังบัญชา มนูญกุลชัย (2559) ที่กล่าวว่า เศรษฐกิจในยุคดิจิทัลนั้น การชำระเงินแบบดิจิทัล จะสามารถเป็นแรงผลักดันประเทศสู่ดิจิทัลเพื่อยกระดับสมรรถนะ และความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย โดยมีธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นองค์กรหลักในการสนับสนุนภาคธุรกิจทางการเงิน และในปัจจุบัน

ยังมีการพัฒนานโยบายการสนับสนุนเศรษฐกิจโดยนำเทคโนโลยีทางการเงิน (Fintech) มาสร้างความสะดวกและความสามารถในการแข่งขันของประเทศ จึงกล่าวได้ว่า เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงของธุรกรรมโดยการทำให้เป็นแบบอัตโนมัติจะช่วยให้ธุรกิจดำเนินกิจการถึงเป้าหมายได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ และลดต้นทุนในการบริหารจัดการธุรกิจ (Cewe et al., 2017) ดังนั้นเศรษฐกิจดิจิทัล จึงถือเป็นนโยบายที่สำคัญเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ให้ เข้ากับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม และสืบเนื่องจากนโยบายของรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่แถลงต่อรัฐสภาในส่วนของนโยบายการสร้างศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ รัฐบาลได้ กำหนดนโยบายให้มีการส่งเสริม ภาคเศรษฐกิจดิจิทัลและวางรากฐานของเศรษฐกิจดิจิทัลอย่างจริงจัง ซึ่งจะช่วยให้ธุรกิจเจริญก้าวหน้าทันต่อโลกสมัยใหม่และสามารถแข่งขันได้ (สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล, 2558) และเป็นเศรษฐกิจดิจิทัล เป็นนโยบายที่สำคัญเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ให้ เข้ากับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม และสืบเนื่องจากนโยบายของรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่แถลงต่อรัฐสภาในส่วนของนโยบายการสร้างศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ รัฐบาลได้ กำหนดนโยบายให้มีการส่งเสริม ภาคเศรษฐกิจดิจิทัลและวางรากฐานของเศรษฐกิจดิจิทัลอย่างจริงจัง ซึ่งจะช่วยให้ธุรกิจเจริญก้าวหน้าทันต่อโลกสมัยใหม่และสามารถแข่งขันได้ (สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล, 2558)

ภาครัฐบาลมีนโยบายในการส่งเสริม ผลักดัน และยกระดับสำนักงานบัญชีคุณภาพสู่การเป็นสำนักงานบัญชีดิจิทัล (Digital Accounting Firm) ให้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้นพร้อมทั้งเผยแพร่ไปยังสำนักงานบัญชีและผู้ทำบัญชีอื่น ๆ เสริมสร้างองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบัญชี เช่น การนำเทคโนโลยีระบบอัตโนมัติ (Robotic Process Automation) และเครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytical tools) มาใช้ในการทำบัญชี การประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อรองรับการทำงานในอนาคตและรองรับโครงการ National e-payment ของกรมสรรพากรได้มีข้อกำหนดให้ธุรกิจจัดทำระบบภาษีและเอกสารธุรกรรม อิเล็กทรอนิกส์ซึ่งประกอบด้วย 3 ระบบงาน คือ (1)ระบบ e-filing เป็นระบบการชำระภาษีผ่านทางอินเทอร์เน็ตแทนการยื่นด้วยกระดาษ (2) ระบบ e-Withholding Tax เป็นระบบงานที่เปิดให้ผู้ชำระภาษีเงินได้ไม่ต้องยื่นแบบแสดงรายการแต่ต้องนำส่งเงิน ภาษีหัก ณ ที่จ่ายให้กับธนาคารทันทีที่จ่ายเงินได้และผู้ชำระภาษีเงินได้สามารถตรวจสอบข้อมูลจากการหักภาษี ณ ที่จ่าย (3) ระบบ e-Tax invoice/e-Receipt เป็นระบบที่คู่ค้าส่งข้อมูลใบกำกับภาษีหรือใบเสร็จรับเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ให้แก่กัน และต้องส่งให้กับสรรพากรเพื่อจัดทำรายงานภาษีมูลค่าเพิ่มของรายผู้ประกอบการ (กองกำกับบัญชีธุรกิจ, 2567) ดังนั้นหน้าที่ของนักบัญชีจะต้องอาศัยความรอบคอบและอยู่บนหลักการภายใต้หลักธรรมาภิบาลทั้งด้านการรวบรวม จัดเก็บ วิเคราะห์ และประมวลผลข้อมูล (เจนจิรา ชันแก้ว, 2557) จากสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลนี้ทำให้องค์กรมีความจำเป็นต้องพัฒนาสมรรถนะของนักบัญชีเพิ่มขึ้น นอกเหนือจากการพัฒนาความรู้ด้านการเงิน กฎหมาย เศรษฐศาสตร์ ความเข้าใจในธุรกิจแล้ว นักบัญชียังต้องมีความรอบรู้ด้านดิจิทัล (Digital literacy) อีกด้วย (Southern Cross University, 2016 อ้างถึงใน เพ็ญภา เกื้อเกตุ, 2563) ซึ่งจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะหรือแนวโน้มในอนาคตของนักบัญชีมีอาชีพของไทยและต่างประเทศ (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2563) จะเห็นได้ว่า การก้าวสู่สังคมยุคดิจิทัลทำให้เกิดความสามารถในการแข่งขัน สมรรถนะด้านดิจิทัลจึงถูกกำหนดให้เป็นหนึ่งในการพัฒนา

ความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะให้นักบัญชีสามารถปฏิบัติงานด้านดิจิทัลและใช้เป็นเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการทำงาน กลายเป็นนักบัญชีที่สามารถออกแบบและพัฒนางานของตนเองโดยใช้ดิจิทัลเป็นฐานในการทำงาน ซึ่งทักษะวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล (Accounting Professional Skills in the Digital Era) เป็นการมีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชีอย่างรอบด้าน เพื่อให้มีคุณสมบัติเป็นนักบัญชีมืออาชีพ โดยสามารถบูรณาการ จัดการข้อมูล และกลั่นกรองเสนอรายงานต่อผู้บริหาร สามารถสื่อสารรับส่งแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้อย่างดี สามารถวิเคราะห์และหาแนวทางแก้ไขปัญหอย่างเป็นระบบ ดำรงไว้ซึ่งจรรยาบรรณในวิชาชีพ รวมถึงรู้จักนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและการบริหารองค์กร (สรวิชชุ บุญวุฒิ และไพฑูรย์ อินตะชนัน, 2559) และเพื่อให้เกิดความสำเร็จในการทำงาน ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจึงควรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง นำความรู้และทักษะในด้านต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อตนเองและต่อองค์กรอันนำไปสู่ความสำเร็จในการทำงาน (ธีรศักดิ์ ฉั่วศรีสกุล, 2563) โดยความสำเร็จในการทำงาน (Work Success) เป็นผลลัพธ์ที่ได้จากการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายที่บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่วางไว้หรือเกณฑ์มาตรฐานของความสำเร็จที่กำหนดโดยผลงานมีคุณภาพสร้างความพึงพอใจให้กับบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา ทักษะวิชาชีพของนักบัญชีในยุคดิจิทัลและการปรับตัวที่ส่งผลต่อสมรรถนะของนักบัญชี และความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชี เพื่อจะนำผลจากการศึกษาในครั้งนี้มาพัฒนาสมรรถนะของนักบัญชีให้มีความพร้อมในการทำงานต่อเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้เพื่อให้นักบัญชีเข้าใจและเรียนรู้ที่จะปรับตัว พัฒนาตนเอง และสามารถทำงานอยู่ในอาชีพเพื่อความอยู่รอดโดยปราศจากการแทนที่งานของระบบเทคโนโลยี

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและกรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิด ทฤษฎีทักษะทางวิชาชีพในยุคดิจิทัล

แนวคิดทักษะศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) การที่วิชาชีพบัญชีต้องปรับตัวในยุคดิจิทัลสอดคล้องกับแนวคิดทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเน้นทักษะด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ การสื่อสาร การคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหา รวมถึงทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (Trilling & Fadel, 2009; Partnership for 21st Century Skills - P21) ซึ่งรองรับทั้งด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี การวิเคราะห์และแก้ปัญหา และความรู้ความสามารถ

แนวคิดคุณสมบัติของนักบัญชีในอนาคต IFAC (International Federation of Accountants) โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน "International Education Standards (IES)" ที่กำหนดว่านักบัญชีมืออาชีพต้องมีทักษะหลากหลายด้าน ไม่ใช่แค่ความรู้ทางเทคนิค แต่รวมถึงทักษะส่วนบุคคล (เช่น การคิดวิเคราะห์) และทักษะวิชาชีพ (เช่น จรรยาบรรณ) ซึ่งสนับสนุนด้านความรู้ทางวิชาชีพจรรยาบรรณวิชาชีพ และความรู้ความสามารถ และ AICPA (American Institute of Certified Public Accountants) ได้พัฒนา "Core Competency

Framework" ที่ระบุถึงทักษะที่จำเป็นสำหรับนักบัญชี ไม่ว่าจะเป็นความรู้ทางบัญชี ทักษะด้านเทคโนโลยี ทักษะการสื่อสาร และจรรยาบรรณ ซึ่งครอบคลุมทุกองค์ประกอบในกรอบแนวคิดนี้

แนวคิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต Peter Senge (1990) ใน "The Fifth Discipline: The Art & Practice of The Learning Organization" เน้นย้ำถึงความสำคัญของการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อปรับตัวในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงเร็ว ซึ่งตรงกับความต้องการที่นักบัญชีต้องพัฒนาทักษะอยู่เสมอในยุคดิจิทัล ส่วน Malcolm Knowles (1980s) ผู้บุกเบิกทฤษฎีการศึกษาผู้ใหญ่ (Andragogy) ที่เน้นว่าผู้ใหญ่เรียนรู้ได้ดีที่สุดเมื่อเห็นว่าสิ่งนั้นเกี่ยวข้องกับชีวิตและการทำงาน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทันที ซึ่งส่งเสริมการพัฒนาทักษะเพื่อการใช้งานจริงในวิชาชีพ

แนวคิดเกี่ยวกับการปรับตัวของนักบัญชีในยุคดิจิทัล

ทฤษฎีการปรับตัว Jean Piaget (1950s) แม้จะเน้นด้านพัฒนาการทางปัญญาของเด็ก แต่แนวคิดเรื่อง assimilation (การรับข้อมูลใหม่เข้าสู่โครงสร้างเดิม) และ accommodation (การปรับโครงสร้างเดิมเพื่อรองรับข้อมูลใหม่) สามารถนำมาประยุกต์กับการที่นักบัญชีต้อง "ปรับตัว" เพื่อรับมือกับเทคโนโลยีและข้อมูลใหม่ๆ ได้ Kurt Lewin (1940s) "Change Management Model" (Unfreeze-Change-Refreeze) ชี้ให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงและปรับตัวต้องผ่านกระบวนการ การที่นักบัญชีต้องรับมือกับยุคดิจิทัลคือการผ่านกระบวนการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ แนวคตินักบัญชีเชิงรุก/ที่ปรึกษา (Proactive/Advisory Accountant) CGMA (Chartered Global Management Accountant) และ ACCA (Association of Chartered Certified Accountants) ได้เน้นย้ำถึงการเปลี่ยนแปลงบทบาทของนักบัญชีจากผู้บันทึกสู่การเป็น "Business Partner" หรือที่ปรึกษา ซึ่งจำเป็นต้องมีทักษะการสื่อสารและการทำงานเป็นทีมที่ดีเยี่ยม เพื่อให้คำแนะนำเชิงกลยุทธ์แก่ผู้บริหาร และต้องมีความสามารถในการจัดการและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้าง Insight ทางธุรกิจ แนวคิดการจัดการความรู้ (Knowledge Management) ตามแนวความรู้ของ Nonaka & Takeuchi (1995) ใน "The Knowledge-Creating Company" ได้อธิบายกระบวนการสร้างความรู้ในองค์กร (SECI model) ซึ่งการจัดการข้อมูลและการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ของนักบัญชีเป็นส่วนสำคัญในการสร้างและใช้ประโยชน์จากความรู้ขององค์กรในยุคที่ข้อมูลมีมากมายมหาศาล

แนวคิด ทฤษฎีสมรรถนะในการทำงาน

ทฤษฎีสมรรถนะ David McClelland (1973) ผู้บุกเบิกแนวคิดสมรรถนะ ซึ่งเชื่อว่าความสำเร็จในการทำงานไม่ได้ขึ้นอยู่กับความรู้หรือทักษะทางเทคนิคเพียงอย่างเดียว แต่ยังรวมถึงคุณลักษณะภายในที่สามารถทำนายประสิทธิภาพการทำงานได้ เช่น แรงจูงใจ บุคลิกภาพ และทักษะเฉพาะด้าน ซึ่งการสื่อสาร ความคิดสร้างสรรค์ และกระบวนการปฏิบัติงาน ล้วนเป็นสมรรถนะที่สำคัญ Richard Boyatzis (1982) ใน "The Competent Manager: A Model for Effective Performance" ได้ขยายแนวคิดสมรรถนะ โดยระบุ

ว่าสมรรถนะคือ "underlying characteristics of a person that lead to effective or superior performance" ซึ่งรวมถึงแรงจูงใจ ลักษณะนิสัย, ทักษะ และความรู้ ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบทั้งหมดของสมรรถนะในการทำงานที่ระบุมา แนวคิดสมรรถนะดิจิทัล (Digital Competencies) European Commission ได้พัฒนา "Digital Competence Framework for Citizens (DigComp)" ที่ระบุถึงทักษะดิจิทัลที่จำเป็นสำหรับบุคคลทั่วไป ซึ่งรวมถึงการสื่อสารและการทำงานร่วมกันในสภาพแวดล้อมดิจิทัล การสร้างเนื้อหาดิจิทัล (ซึ่งอาจรวมถึงความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาด้วยเครื่องมือดิจิทัล) และการแก้ปัญหาเชิงดิจิทัล แนวคิดสมรรถนะหลัก (Core Competencies) C.K. Prahalad & Gary Hamel (1990) ในบทความ "The Core Competence of the Corporation" ได้นำเสนอแนวคิดสมรรถนะหลักขององค์กร แต่แนวคิดนี้สามารถประยุกต์ใช้กับระดับบุคคลได้เช่นกัน โดยสมรรถนะที่ระบุคือ "สมรรถนะหลัก" ที่นักบัญชีจำเป็นต้องมีเพื่อให้องค์กรดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล

แนวคิดทฤษฎีความสำเร็จในการทำงาน

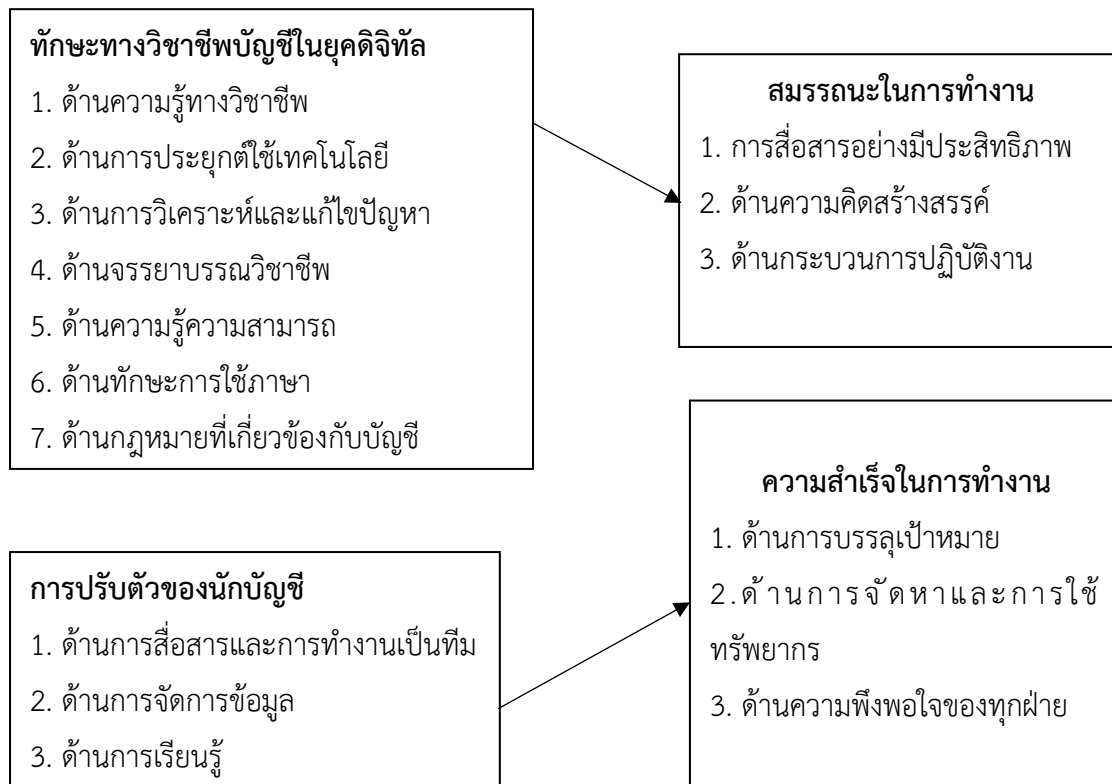
ทฤษฎีเป้าหมาย (Goal-Setting Theory) Edwin A. Locke & Gary P. Latham (1990s) เป็นผู้บุกเบิกทฤษฎีนี้ ซึ่งระบุว่า การตั้งเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจงและท้าทาย (แต่เป็นไปได้) จะช่วยเพิ่มแรงจูงใจและประสิทธิภาพในการทำงาน และการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ถือเป็นตัวชี้วัดสำคัญของความสำเร็จ แนวคิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Efficiency and Effectiveness) Peter Drucker (1966) ใน "The Effective Executive" ได้เน้นความแตกต่างระหว่างประสิทธิภาพ (ทำสิ่งที่ถูกต้อง - Effectiveness) และประสิทธิผล (ทำสิ่งต่างๆ อย่างถูกต้อง - Efficiency) ซึ่งทั้งสองอย่างรวมกันเป็นองค์ประกอบสำคัญของความสำเร็จในการทำงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการบรรลุเป้าหมาย และการจัดหาและการใช้ทรัพยากร แนวคิดผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder Theory) R. Edward Freeman (1984) ใน "Strategic Management: A Stakeholder Approach" ได้เสนอว่าความสำเร็จขององค์กรไม่ได้วัดแค่จากผลกำไรหรือการบรรลุเป้าหมายภายในเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการสร้างคุณค่าและความพึงพอใจให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย (เช่น พนักงาน ลูกค้า ซัพพลายเออร์ ชุมชน) ซึ่งตรงกับด้านความพึงพอใจของทุกฝ่ายในกรอบแนวคิดนี้ แนวคิดการบริหารจัดการทรัพยากร (Resource Management Theory) Jay Barney (1991) เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในแนวคิด Resource-Based View ซึ่งชี้ให้เห็นว่าความสามารถในการจัดการและใช้ทรัพยากรที่หลากหลายและมีคุณค่า (รวมถึงทรัพยากรบุคคลและเทคโนโลยี) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นกุญแจสำคัญสู่ความได้เปรียบทางการแข่งขันและความสำเร็จในระยะยาวขององค์กร และในระดับบุคคลก็เช่นกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะทางวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลส่งผลต่อสมรรถนะและความสำเร็จในการทำงานของพนักงานบัญชีกรมการขนส่งทางบก ได้มีการวางกรอบแนวคิดเพื่อใช้สำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะทางวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อสมรรถนะในการทำงานของพนักงานบัญชีกรมการขนส่งทางบก
2. เพื่อศึกษาทักษะทางวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำงานของพนักงานบัญชีกรมการขนส่งทางบก
3. เพื่อศึกษาการปรับตัวของนักบัญชีที่ส่งผลต่อสมรรถนะในการทำงาน
4. เพื่อศึกษาการปรับตัวของนักบัญชีที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำงานของพนักงานบัญชี กรมการขนส่งทางบก

สมมติฐานการวิจัย

ทักษะทางวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลมีอิทธิพลเชิงบวกต่อสมรรถนะในการทำงานของพนักงานบัญชี
กรมการขนส่งทางบกและ การปรับตัวของนักบัญชีมีอิทธิพลเชิงบวกต่อสมรรถนะในการทำงานของพนักงาน
บัญชี กรมการขนส่งทางบก

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research Method) ซึ่งใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้ทำการศึกษาได้กำหนดวิธีในการดำเนินการศึกษา โดยมีลำดับขั้นตอนในการศึกษา และมีระเบียบวิธีการศึกษา รวมถึงสถิติที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้หากกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ ประชากร (Population) ของการวิจัย คือ บุคลากรทางการเงินและบัญชีของกรมการขนส่งทางบก จำนวน 300 คน (กรมการขนส่งทางบก, 2567)
2. กลุ่มตัวอย่าง (Sampling) คือ บุคลากรทางการเงินและบัญชีของกรมการขนส่งทางบก จำนวน 200 ราย

การหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มเป้าหมายตามหลักวิชาการที่ว่าการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (1973) จากผลการคำนวณกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ 171 ราย เพื่อความสมบูรณ์ของการรวบรวมแบบสอบถามที่อาจเกิดการเสียหายหรือไม่ครบถ้วน ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเพิ่มอีก จำนวน 29 ราย รวมทั้งสิ้น จำนวน 200 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามออนไลน์ (Online Questionnaire) ผ่านทางแอปพลิเคชัน Google form เป็นเครื่องมือในการวิจัยสำหรับบุคลากรทางการเงินและบัญชีของกรมการขนส่งทางบก โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ส่วน โดยส่วนที่ 2 3 4 และ 5 มีทั้งหมด 48 ข้อ เป็นคำถามแบบปลายปิด (Close-ended questions) ที่มีลักษณะการตั้งคำถามเพื่อวัดระดับความคิดเห็นในลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคิร์ท (Likert Scale) ซึ่งจัดระดับข้อมูลประเภทอัตราภาคขั้น (Interval Scale)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มีการรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้จาก 2 แหล่ง ได้แก่

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม จำนวน 200 ชุด
2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่มีการรวบรวมไว้แล้ว ได้แก่ หนังสือวิชาการ บทความทางวิชาการ หนังสือ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง วารสาร สถิติ ข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติทดสอบสมมติฐานดังต่อไปนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistic) เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้การหาค่าความถี่ (Frequency) และ ร้อยละ (Percentage) ข้อมูลปัจจัยทักษะทางวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล สมรรถนะในการทำงาน และความสำเร็จในการทำงาน โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ผลการวิจัย

การศึกษาทักษะทางวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลและการปรับตัวที่ส่งผลต่อสมรรถนะ และความสำเร็จในการทำงานของพนักงานบัญชี กรมการขนส่งทางบก สามารถสรุปผลได้ดังนี้ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าพนักงานนักบัญชีในกรมการขนส่งทางบกส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 55.5 มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 57.5

ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 73.5 มีอายุงานระหว่าง 6 – 10 ปีจำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 60 มีประสบการณ์ทางบัญชี 6 – 10 ปี จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 70 ทักษะทางวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 4.16$, S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความรู้ทางวิชาชีพ เป็นทักษะด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ ($\bar{x} = 4.33$, S.D. = 0.73) อยู่ในระดับสูงมาก รองลงมา คือ ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ($\bar{x} = 4.28$, S.D. = 0.68) และด้านความรู้ความสามารถ ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = 0.70) โดยทั้ง 2 ด้านอยู่ในระดับสูงมาก และอีก 4 ด้านอยู่ในระดับสูง ได้แก่ ด้านการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.87) ด้านทักษะการใช้ภาษา ($\bar{x} = 4.14$, S.D. = 0.84) ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ($\bar{x} = 4.07$, S.D. = 0.81) และด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบัญชี ($\bar{x} = 3.90$, S.D. = 0.92) ตามลำดับ (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับของทักษะทางวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล

ทักษะทางวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ความรู้ทางวิชาชีพ	4.33	0.73	สูงมาก
การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี	4.28	0.68	สูงมาก
การวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา	4.15	0.87	สูง
จรรยาบรรณวิชาชีพ	4.07	0.81	สูง
ความรู้ความสามารถ	4.26	0.70	สูงมาก
ทักษะการใช้ภาษา	4.14	0.84	สูง
กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบัญชี	3.90	0.92	สูง
รวม	4.16	0.71	สูง

การปรับตัวของนักบัญชี ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 4.09$, S.D. = 0.77) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการสื่อสารและการทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับสูงมาก ($\bar{x} = 4.32$, S.D. = 0.67) รองลงมา คือ ด้านการจัดข้อมูล ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = 0.97) และด้านการเรียนรู้ ($\bar{x} = 3.85$, S.D. = 0.89) โดยทั้ง 2 ด้านอยู่ในระดับสูงตามลำดับ (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับของการปรับตัวของนักบัญชี

การปรับตัวของนักบัญชี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม	4.32	0.67	สูงมาก
ด้านการจัดการข้อมูล	4.11	0.97	สูง
ด้านการเรียนรู้	3.85	0.89	สูง
รวม	4.09	0.77	สูง

สมรรถนะในการทำงานในภาพรวมอยู่ในระดับสูงมาก ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.74) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{x} = 4.20$, S.D. = 0.74) รองลงมา คือ ด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{x} = 4.14$, S.D. = 0.72) และด้านความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{x} = 3.84$, S.D. = 0.94) โดยทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับสูง ตามลำดับ (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับสมรรถนะในการทำงาน

สมรรถนะในการทำงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ	4.14	0.72	สูง
ความคิดสร้างสรรค์	3.84	0.94	สูง
กระบวนการปฏิบัติงาน	4.20	0.74	สูง
รวม	4.38	0.73	สูงมาก

ความสำเร็จในการทำงานในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = 0.84) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความพึงพอใจของทุกฝ่าย ($\bar{x} = 4.10$, S.D. = 0.89) รองลงมา คือ ด้านการบรรลุเป้าหมาย ($\bar{x} = 4.04$, S.D. = 0.88) และด้านการจัดหาและการใช้ทรัพยากร ($\bar{x} = 4.01$, S.D. = 0.82) โดยทุกด้านอยู่ในระดับสูง ตามลำดับ (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความสำเร็จในการทำงาน

ความสำเร็จในการทำงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การบรรลุเป้าหมาย	4.04	0.88	สูง
2. การจัดหาและการใช้ทรัพยากร	4.01	0.82	สูง
3. ความพึงพอใจของทุกฝ่าย	4.10	0.89	สูง
รวม	4.05	0.84	สูง

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาทักษะทางวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลส่งผลต่อสมรรถนะและความสำเร็จในการทำงานของพนักงานบัญชี กรมการขนส่งทางบก ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลงานวิจัยดังนี้

1. จากการศึกษาทักษะทางวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลส่งผลต่อสมรรถนะในการทำงานของพนักงานบัญชี สังกัดกรมการขนส่งทางบก พบว่า ทักษะทางวิชาชีพในยุคดิจิทัล ด้านความรู้ความสามารถ และความรู้ทางวิชาชีพ ส่งผลต่อสมรรถนะในการทำงานของพนักงานบัญชี สังกัดกรมการขนส่งทางบก อาจเนื่องมาจากนักบัญชีนั้นมีความรู้ในวิชาชีพสามารถช่วยจัดทำงานเกี่ยวกับการเงินได้อย่างถูกต้อง มีทักษะทางวิชาชีพสามารถช่วยการจัดทำบได้้อย่างประหยัด คุ่มค่า และมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาทางบัญชี พร้อมให้ความสำคัญต่อระเบียบวินัย และความรับผิดชอบ มีความมุ่งมั่นผลลัพธ์ที่คุ้มค่า และความถูกต้อง และมุ่งมั่นการทำงานที่มีประสิทธิภาพก่อนปฏิบัติงานจริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนัสภรณ์ วังแวว และคณะ (2567) ที่ศึกษา ผลกระทบของสมรรถนะนักบัญชียุคดิจิทัล พบว่า คุณลักษณะของนักบัญชียุคดิจิทัล ด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพบัญชี

ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานของนักบัญชีสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ จีระภา ยะโสและคณะ (2567) ที่พบว่า สมรรถนะนักบัญชียุคดิจิทัลด้านความรู้ทางวิชาชีพและด้านความสามารถมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพของรายงานทางบัญชีภาครัฐโดยรวม รวมไปถึงผลการวิจัยของพัชรพร หนูประเสริฐ (2565) ที่พบว่า ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อการตัดสินใจของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร

2. จากการศึกษาทักษะทางวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลส่งผลต่อความสำเร็จในการทำงานของพนักงานบัญชีสังกัดกรมการขนส่งทางบก พบว่า ทักษะทางวิชาชีพในยุคดิจิทัล ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี การวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา จรรยาบรรณวิชาชีพ ความรู้ความสามารถ ทักษะการใช้ภาษา และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบัญชีส่งผลต่อความสำเร็จในการทำงานของพนักงานบัญชีสังกัดกรมการขนส่งทางบก อาจเนื่องมาจากนักบัญชีให้ความสำคัญกับวิธีการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ทางบัญชี มีความสามารถในการสามารถสืบค้นเอกสารทางการเงิน ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทำให้ได้ข้อมูลที่มีเนื้อหาครบถ้วน และสามารถใช้งานโปรแกรมพื้นฐานทางการบัญชีสำหรับสำนักงาน ในเรื่องของการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ส่วนด้านการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในงานนั้น อาจเนื่องมาจากนักบัญชีมีความรอบคอบและตระหนักต่อการวิเคราะห์นำไปสู่การแก้ไขพัฒนา และปรับปรุง และสามารถให้คำแนะนำเสนอแนะในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อหัวหน้าและเพื่อนร่วมงานได้ รวมไปถึงทักษะในการใช้ภาษาที่สามารถสื่อสารงานและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน มีการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร รวมถึงการสื่อสารผ่านเทคโนโลยีต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมทำให้การเจรจาเพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือตกลงที่ยอมรับได้ และมีทักษะในด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบัญชี เพราะนักบัญชีมีความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพ และการรักษามาตรฐานในการทำงานเป็นอย่างดี สามารถเจรจาเพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือตกลงที่ยอมรับได้ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของประมวลกฎหมายและกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มั่นสภรณ์ วังแวและคณะ (2567) ที่พบว่า คุณลักษณะของนักบัญชียุคดิจิทัล ด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ บัญชีด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบัญชี ด้านการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหา และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานของนักบัญชีสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ จีระภา ยะโสและคณะ (2567) ที่พบว่า สมรรถนะนักบัญชียุคดิจิทัลด้านความรู้ทางวิชาชีพและด้านความสามารถในการปรับตัวมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพของรายงานทางบัญชีภาครัฐโดยรวม รวมไปถึงผลการวิจัยของพัชรพร หนูประเสริฐ (2565) ที่พบว่า ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชีและด้านความรู้การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและด้านทักษะด้านภาษาส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร และการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร

สรุป

การศึกษาครั้งนี้มีส่วนสำคัญในการขยายองค์ความรู้ด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล โดยมุ่งเน้นบริบทของพนักงานบัญชีสังกัดกรมการขนส่งทางบก ซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านการขนส่งและการให้บริการประชาชนจำนวนมาก ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า การพัฒนาทักษะทางวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลไม่ได้เป็นเพียงการเพิ่มพูนความรู้เชิงเทคนิคเท่านั้น แต่ยังเป็นปัจจัยเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลโดยตรงต่อสมรรถนะและความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ในด้านสมรรถนะในการทำงาน พบว่าทักษะทางวิชาชีพในยุคดิจิทัล โดยเฉพาะด้านความรู้ความสามารถและความรู้ทางวิชาชีพ มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน กล่าวคือ พนักงานบัญชีที่มีความรู้พื้นฐานทางบัญชีที่ถูกต้อง แม่นยำ และทันสมัยควบคู่กับความเข้าใจในระบบงานและกระบวนการทางการเงินของหน่วยงาน จะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดข้อผิดพลาด และสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารได้ดียิ่งขึ้น ในด้านความสำเร็จในการทำงาน ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าทักษะการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา จรรยาบรรณวิชาชีพ ความรู้ความสามารถ ทักษะการใช้ภาษา ตลอดจนความรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานบัญชี ล้วนส่งผลเชิงบวกต่อระดับความสำเร็จในการทำงาน ทั้งในมิติของความก้าวหน้าในสายอาชีพ การได้รับการยอมรับในองค์กร และความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมการทำงานในยุคดิจิทัล

กล่าวโดยสรุป งานวิจัยนี้ตอกย้ำว่าการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลอย่างรอบด้าน เป็นกลไกสำคัญในการเสริมสร้างทั้งสมรรถนะและความสำเร็จในการทำงานของพนักงานบัญชีในหน่วยงานภาครัฐ โดยเฉพาะในบริบทของกรมการขนส่งทางบก ซึ่งต้องเผชิญกับความซับซ้อนของข้อมูล การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และความคาดหวังด้านความโปร่งใสและความถูกต้องทางการเงินที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ปัจจัยที่ควรให้ความสำคัญคือการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในงานบัญชี โดยการอำนวยความสะดวกให้แก่พนักงานบัญชี และให้ผู้ทำบัญชีตระหนักถึงเทคโนโลยีที่จะเอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถตอบโจทย์การให้บริการได้มากยิ่งขึ้น
2. ผลจากการวิจัยครั้งนี้ หน่วยงานรัฐ ควรนำผลปัจจัยต่าง ๆ ที่ได้จากการวิจัย ไปวิเคราะห์ จัดทำแผนกำหนดนโยบาย ในองค์กรเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนากระบวนการดำเนินงานของพนักงานบัญชีในองค์กร

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาทักษะเฉพาะด้านเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานบัญชีในองค์กรภาครัฐ และควรมีการวิเคราะห์แบบเจาะลึกถึงทักษะทางเทคโนโลยีเฉพาะด้าน รวมถึงความรู้ด้านความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล เพื่อประเมินว่าทักษะเหล่านี้มีผลต่อความถูกต้อง รวดเร็ว และโปร่งใสในการทำงานบัญชีอย่างไร
2. ควรมีการเปรียบเทียบการปรับตัวในยุคดิจิทัลระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน
การเปรียบเทียบระดับการปรับตัวและผลกระทบต่อสมรรถนะการทำงานของพนักงานบัญชีในหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้เห็นถึงความแตกต่างด้านโครงสร้าง ระบบการทำงาน และวัฒนธรรมองค์กรที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลง
3. ควรมีการวิเคราะห์แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) เช่น ความอยากพัฒนาตนเอง หรือแรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) เช่น การเลื่อนตำแหน่งหรือค่าตอบแทน ว่ามีผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาทักษะดิจิทัลอย่างไร

เอกสารอ้างอิง

- กองกำกับบัญชีธุรกิจ. (2567). แนวทางการดำเนินงานตามโครงการ National e-Payment และระบบภาษีอิเล็กทรอนิกส์. กรมสรรพากร.
- จิระภา ยะโสและคณะ (2567). ผลกระทบของสมรรถนะนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีต่อคุณภาพของรายงานทางบัญชีภาครัฐ: สถานศึกษาสังกัดส นัักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 6(4), 60-71.
- เจนจิรา ชันแก้ว. (2557). บทบาทนักบัญชีกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี. วารสารวิชาการด้านการบัญชีและการเงิน, 10(2), 45-60.
- ดั่งบัญชา มนูญกุลชัย. (2559). เศรษฐกิจดิจิทัลกับการพัฒนาระบบการชำระเงินของประเทศไทย. วารสารเศรษฐกิจและการเงิน, 12(1), 1-15.
- ธีรศักดิ์ ฉั่วศรีสกุล. (2563). ความสำเร็จในการทำงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล. วารสารบริหารธุรกิจและการบัญชี, 8(1), 77-92.
- พัชรพร หนูประเสริฐ. (2565). ความเป็นมืออาชีพยุคดิจิทัลและการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิตคณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- เพ็ญภา เกื้อเกตุ. (2563). ความรอบรู้ด้านดิจิทัลกับการพัฒนานักบัญชีไทย. วารสารการบัญชีและการจัดการ, 5(2), 101-118.

- มนัสภรณ์ วังแวว และ อัศนีย์ ณ น่าน. (2567). คุณลักษณะของนักบัญชียุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ของนักบัญชีสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง. *วารสารวิจัย มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 9(1), 183-196.
- สร้ขุช บัญญัติ, และไพฑูรย์ อินตะขัน. (2559). ทักษะวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล. *วารสารวิชาชีพบัญชี*, 11(3), 23–38.
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2563). *แนวโน้มและสมรรถนะนักบัญชีในอนาคต*. กรุงเทพฯ: สภาวิชาชีพบัญชี.
- สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล. (2558). *นโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศไทย*. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม.
- ACCA. (n.d.). *Professional accountant – The future: Drivers of change and future skills*. Retrieved from <https://www.accaglobal.com>
- AICPA. (2018). *Core competency framework*. Durham, NC: American Institute of Certified Public Accountants.
- Barney, J. (1991). Firm resources and sustained competitive advantage. *Journal of Management*, 17(1), 99–120.
- Boyatzis, R. E. (1982). *The competent manager: A model for effective performance*. New York, NY: John Wiley & Sons.
- Cewe, C., et al. (2017). Automation and digital transformation in accounting services. *International Journal of Accounting Information Systems*, 25, 1–15.
- CGMA. (n.d.). *CGMA competency framework*. Retrieved from <https://www.cgma.org>
- Drucker, P. F. (1966). *The effective executive*. New York, NY: Harper & Row.
- European Commission. (2017). *European digital competence framework for citizens (DigComp)*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- Freeman, R. E. (1984). *Strategic management: A stakeholder approach*. Boston, MA: Pitman.
- IFAC. (2019). *International education standards (IES)*. New York, NY: International Federation of Accountants.
- Knowles, M. S. (1980). *The modern practice of adult education: From pedagogy to andragogy*. New York, NY: Cambridge Books.
- Lewin, K. (1951). *Field theory in social science: Selected theoretical papers*. New York, NY: Harper & Row.
- Locke, E. A., & Latham, G. P. (1990). *A theory of goal setting & task performance*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- McClelland, D. C. (1973). Testing for competence rather than for intelligence. *American Psychologist*, 28(1), 1–14.
- Nonaka, I., & Takeuchi, H. (1995). *The knowledge-creating company: How Japanese companies create the dynamics of innovation*. New York, NY: Oxford University Press.
- Partnership for 21st Century Skills. (2009). *Framework for 21st century learning*. Washington, DC: Author.
- Piaget, J. (1952). *The origins of intelligence in children*. New York, NY: International Universities Press.
- Prahalad, C. K., & Hamel, G. (1990). The core competence of the corporation. *Harvard Business Review*, 68(3), 79–91.

-
- Senge, P. M. (1990). *The fifth discipline: The art and practice of the learning organization*. New York, NY: Doubleday.
- Southern Cross University. (2016). *Digital literacy framework*. Australia: Southern Cross University.
- Trilling, B., & Fadel, C. (2009). *21st century skills: Learning for life in our times*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.

ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย
Thai-Journal Citation Index Centre

<https://so08.tci-thaijo.org/index.php/dhammalife/index>